

Autism Spectrum Disorder

آٹزم سپیکٹرم ڈس آرڈر

آٹزم سپیکٹرم ڈس آرڈر کی اے؟

آٹزم سپیکٹرم ڈس آرڈر اک نشوونما دی معذوری ہے اس نال انسان دے بات چیت، اور دوسرے لوگوں نال تعلق تے اثر پیندا ہے۔ اے سماجی معذوریاں، گفتگو وچ دشواری، محدود، باریاں، دہرانے، اور مخصوص رویے دی طرز رکھدا ہے۔ آٹزم سپیکٹرم ڈس آرڈر اک ایسا سپیکٹرم ڈس آرڈر اے جو کہ مختلف طریقیاں نال اثر انداز ہو سکدا اے کجھ لوگ اس بیماری نال عام زندگی گزار سکدے تے پر باقی ایسے وی تے جنہاں نوں تا عمر معذوریاں نال سہارے تے زندگی گزارنی پیندی ہے۔ خواتین دے مقابلے وچ مرداں دے اندر آٹزم سپیکٹرم ڈس آرڈر دا زیادہ امکان ہوندا اے۔ آٹزم سپیکٹرم ڈس آرڈر وچ مبتلا افراد دے اندر 3 سال دی عمر توں پہلے غیر معمولی نشوونما دا ثبوت ملدا اے۔

آٹزم سپیکٹرم ڈس آرڈر دیاں کجھ عام نشانیاں کی نیں؟

بر بندے وچ اس دی نشانیاں مختلف تے۔ عام طور پر علامات دی تین اہم نشانیاں تے:

1. سماجی معذوری:

➤ مبتلا افراد دوسرے افراد توں نظر چرانڈے نیں تے سماجی محرکات تے کم توجہ دیندے نیں۔ او بہت گھٹ دوسرے لوکاں نوں نظر اٹھا کے دیکھدے تے، اور اپنے نام سن کے وی گھٹ جواب دیندے تے۔

➤ او دوسرے لوگوں نال ساتھ بات چیت تے گھلنا ملنا پسند نہیں کردے

➤ او کدی کدی موقع محل دے خلاف ہوسکدے تے جس دے باعث شرمندگی ہو سکدی اے

2. بات چیت وچ مشکلات:

➤ عموماً دیر نال گلاں کرناں سکھدے تے اس لئی گلاں ٹھیک نہیں کر سکدے۔ اگر گل کرن وی تے وکھرا لہجہ ہوندا ہے۔ جدوں کجھ چاہی دا ہووے تا ہی گل کردے تے۔

➤ تصوراتی و تخلیقی صلاحیت دی کمی ہوندی تے اس لئی وڈی عمر وچ گھٹ سمجھ ہوندی تے۔

➤ مل کے بہت گھٹ کام کردے تے – سنائی وں شاید گھٹ دیندا تے۔

3. بار بار ایک ہی کام یا پابند رویہ

➤ دلچسپیاں گھٹ ہوندیاں تے، عموماً ایک ہی کھلونا یا کھیل کھیٹدے تے۔

➤ روٹین پسند کردے تے، بدلاؤ پسند نہیں کردے۔ اگر بدلنا پے جائے تے غصہ کردے تے۔

➤ مسلسل حرکت کردے تے، مثلاً ہاتھ بلانا، سر گھمانا، یا جسم بلانا۔

- آواز، کسی چیز نوں چھوڑاں، چھکنا، سونگنا، روشنی یا رنگاں دے بہت زیادہ یا گھٹ حساس
- کجھ افراد بہت جذباتی تے سیکھنے دی مشکلات توں وی دوچار رہندے نیں جب کہ کجھ افراد ضرورت توں زیادہ فعالیت، بے دھیانی، اپنے آپ نوں نقصان پہنچانے، سونے وچ مشکلات دا شکار تے جارحانہ مزاج دا وی مظاہرہ کر سکتے نیں۔

آٹزم سپیکٹرم ڈس آرڈر دا سبب کی اے؟

آٹزم سپیکٹرم ڈس آرڈر دے صحیح سبب تے تحقیق ہوندی پئی ہے۔ تاہم، تحقیق نال پتہ چلتا ہے کہ دماغی بدلاؤ جینیاتی و ماحولیاتی عوامل دی وجہ نال ہو سکتا ہے۔ آٹزم سپیکٹرم ڈس آرڈر کسے دی پرورش یا معاشی حالت دی وجہ نال نہیں ہوندا۔ اس وچ کسے فرد دا کوئی قصور نہیں۔

آٹزم دا علاج کی ہے؟

آٹزم سپیکٹرم ڈس آرڈر لئی کوئی علاج نہیں ہے۔ تھراپی اور رویے نال مخصوص علامات نوں ٹھیک کرن لئی ڈیزائن کیتا جاندا ہے اور کافی بہتری وی لیائی جا سکتی ہے۔ مثالی علاج دی منصوبہ بندی یا اک فرد دے علاج دی تمام ضرورتاں نوں پورا کردی ہے۔ اور فرد نوں نارمل زندگی گزارن وچ مدد کردی ہے۔ خانداناں لئی فیملی کونسلنگ ہوندی اے تاکہ او آٹزم دا شکار بچے نال رہن سہن دے دوران درپیش مشکلات نوں نبٹ سکن۔

دوائیاں : ڈاکٹر کجھ آٹزم نال جڑی تکلیفاں دے علاج لئی دوائیاں دے سکتے نیں۔ مثلاً بے چینی، ڈیپریشن، یا ابسیزو کمپلسو ڈس آڈر۔ دماغ نوں سکون پہنچان لئی اینٹی سائیکوٹک دوائیاں دیتیاں جاندیاں نیں۔ مزاج نوں ٹھنڈا تے قابو رکھن لئی اے ڈی ایچ ڈی دی دوائیاں دیندے نیں۔

زیادہ تر بچے علاج نال بہتر ہو جاندے نیں۔ نوجوانی وچ آٹزم سپیکٹرم ڈس آرڈر دے شکار کجھ نوجواناں نوں ڈیپریشن ہو جاندا ہے یا انہاں دا برتاو بگھڑ جاندا ہے اس لئی علاج وچ تبدیلی لیاندے نیں۔ جدوں او جوان ہو جاندے نیں تے علاج دا اثر ظاہر ہوندا ہے۔ آٹزم سپیکٹرم ڈس آرڈر والے لوک تاعمر سروس تے علاج لیندے نیں، مگر بہترے، معاونت نال، کامیاب تے آزاد زندگی گزاردے نیں۔

ایہہ دستاویز اس اصل متن دا ترجمہ اے جیہڑی کہ انگریزی وچ اے۔ کسی وی تضاد یا عدم مطابقت دی صورت وچ، انگریزی ورژن نوں فوقیت حاصل رہے گی۔